

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
GIOVANNIJA PITRUZZELLE
od 14. srpnja 2022.¹

Spojeni predmeti C-439/20 P i C-441/20 P

Europska komisija
protiv
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd (C-439/20 P)
i
Vijeće Europske unije
protiv
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd,
(C-441/20 P)

„Žalba – Damping – Subvencije – Uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i njihovih ključnih elemenata (ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine – Uredba (EU) 2016/1036 – Članak 8. stavci 1., 9. i 10. i članak 10. stavak 5. – Uredba (EU) 2016/1037 – Članak 13. stavci 1., 9. i 10. i članak 16. stavak 5. – Povreda obveze – Učinak povlačenja prihvata obveze – Provedbene uredbe (EU) br. 1238/2013 i 1239/2013 – Dopuštenost prigovora nezakonitosti – Provedbena uredba (EU) 2016/2146 – Proglašenje računa na temelju obveze nevaljanima”

1. Nakon što je Komisija povukla prihvrat određene obveze zbog toga što je proizvođač izvoznik povrijedio tu obvezu koju je preuzeo, primjenjuju li se već uvedene konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe na uvoze povezane s povrijeđenom obvezom koji su provedeni od trenutka u kojem su te pristojbe uvedene ili se primjenjuju samo na uvoze provedene nakon povlačenja iz preuzete obveze? U tom kontekstu, može li Komisija proglasiti nevaljanima račune koji se odnose na uvoze na temelju povrijeđene obveze i naložiti nacionalnim tijelima da naplate konačne pristojbe na te uvoze?

2. To su u biti glavna pitanja koja se postavljaju u ovim spojenim predmetima koji se odnose na dvije žalbe koje su podnijeli Europska komisija u predmetu C-439/20 P, odnosno Vijeće Europske unije u predmetu C-441/20 P² (u daljnjem tekstu: institucije), kojima navedene institucije zahtijevaju ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 8. srpnja 2020., Jiangsu Seraphim Solar System/Komisija (T-110/17, EU:T:2020:315, u daljnjem tekstu: pobijana presuda) kojom je

¹ Izvorni jezik: talijanski

² Dva predmeta o kojima je riječ spojena su odlukom predsjednika Suda od 7. siječnja 2021.

prihvaćena tužba društva Jiangsu Seraphim Solar System Co Ltd (u daljnjem tekstu: Jiangsu) podnesena radi djelomičnog poništenja Provedbene uredbe (EU) 2016/2146³ (u daljnjem tekstu: sporna uredba) u dijelu u kojem se odnosi na to društvo.

I. Pravni okvir

3. Na datum donošenja sporne uredbe Unijino uvođenje antidampinških mjera uređivalo se Uredbom (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije⁴ (u daljnjem tekstu: Osnovna antidampinška uredba).

4. Člankom 8. navedene uredbe, naslovljenim „Preuzimanje obveza”, u stavcima 1., 9. i 10. određivalo se:

„1. Ako se utvrdi privremeno postojanje dampainga i štete, Komisija može u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 15. stavka 2. prihvatiti zadovoljavajuće dobrovoljne ponude za preuzimanje obveze koje podnese izvoznik za reviziju cijena ili prestanak izvoza po dampinškim cijenama, ako je uvjerena da se štetni učinci dampainga time uklanjaju.

U tom slučaju, i sve dok je preuzeta obveza na snazi, privremene pristojbe koje je Komisija uvela u skladu s člankom 7. stavkom 1., odnosno konačne pristojbe uvedene u skladu s člankom 9. stavkom 4., ovisno o slučaju, ne primjenjuju se na odgovarajući uvoz dotičnog proizvoda koji su proizvela društva iz odluke Komisije o prihvaćanju preuzimanja obveza, kako je zadnje izmijenjena. [...]

9. U slučaju kršenja preuzetih obveza ili u slučaju da se neka od strana koje se preuzele obveze povuče iz preuzetih obveza, ili u slučaju da Komisija povuče prihvaćanje preuzete obveze, iz prihvaćene preuzete obveze povlači se Odlukom ili Uredbom Komisije, ovisno o slučaju, a automatski se primjenjuje privremena pristojba koju je uvela Komisija u skladu s člankom 7. ili konačna pristojba koja je uvedena u skladu s člankom 9. stavkom 4. pod uvjetom da je dotičnom izvozniku pružena mogućnost iznošenja primjedaba, osim u slučaju da se izvoznik povuče iz preuzimanja obveza. [...]

10. Privremene pristojbe mogu se uvesti u skladu s člankom 7. na temelju najboljih podataka koji su na raspolaganju, ako postoji razlog za vjerovanje da se krši preuzeta obveza odnosno, u slučaju kršenja preuzete obveze ili povlačenja iz iste, ako ispitni postupak koji je vodio k preuzimanju obveze nije završen.”

5. Člankom 10. iste uredbe, naslovljenim „Retroaktivnost”, u stavku 5. određivalo se:

„U slučajevima kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza mogu se uvesti konačne pristojbe na robu koja je ušla u slobodni promet najviše 90 dana prije primjene prijevremenih mjera, pod uvjetom da se uvozi evidentiraju u skladu s člankom 14. stavkom 5. i da se retroaktivna ocjena ne primjenjuje na uvoze koji su ušli prije kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza.”

³ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/2146 od 7. prosinca 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za dva proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707/EU o potvrđi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL 2016., L 333, str. 4.)

⁴ SL 2016., L 176, str. 21.

6. Na datum donošenja sporne uredbe Unijino uvođenje antisubvencijskih mjera uređivalo se Uredbom (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije⁵ (u daljnjem tekstu: Osnovna antisubvencijska uredba).

7. Osnovna antisubvencijska uredba sadržava odredbe koje se odnose na obveze i retroaktivnost, a koje su formulirane na način koji je u biti istovjetan odgovarajućim odredbama Osnovne antidampinške uredbe. Tako, konkretno, članak 13. stavak 1. prvi i drugi podstavak, članak 13. stavci 9. i 10. i članak 16. stavak 5. Osnovne antisubvencijske uredbe sadržajno odgovaraju, redom, članku 8. stavku 1. prvom i drugom podstavku, članku 8. stavcima 9. i 10. i članku 10. stavku 5. Osnovne antidampinške uredbe (u daljnjem tekstu ove uredbe zajedno će se navoditi kao: osnovne uredbe)⁶.

II. Činjenično stanje i sporna uredba

8. Jiangsu je društvo koje proizvodi kristalne silicijske fotonaponske module u Kini i izvozi ih u Uniju.

9. Nakon što je Odlukom 2013/423/EU od 2. kolovoza 2013.⁷ uvela privremenu antidampinšku pristojbu na uvoz fotonaponskih modula od kristalnog silicija i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica – wafera) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (u daljnjem tekstu: predmetni proizvodi)⁸, Komisija je prihvatila obvezu u vezi s cijenom (u daljnjem tekstu: obveza) koju je ponudila kineska gospodarska komora za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda u ime, među ostalim, društva Jiangsu.

10. Vijeće je 2. prosinca 2013. donijelo Provedbenu uredbu (EU) br. 1238/2013⁹ kojom je uvedena konačna antidampinška pristojba na uvoz predmetnih proizvoda. Istog dana Vijeće je donijelo i Provedbenu uredbu (EU) br. 1239/2013¹⁰ kojom je uvedena konačna kompenzacijska pristojba na uvoz navedenih proizvoda.

⁵ SL 2016., L 176, str. 55.

⁶ Osim toga, relevantne odredbe osnovnih uredbi istovjetne su u biti odredbama Uredbe Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2009., L 343, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 30., str. 202. i ispravak SL 2016., L 44, str. 20.) koja se primjenjivala na datum uvođenja antidampinških pristojbi o kojima je riječ, odnosno Uredbe Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2009., L 188, str. 93.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 17., str. 273. te ispravci SL 2015., L 187, str. 91. i SL 2016., L 44, str. 20.) koja se primjenjivala na datum uvođenja kompenzacijskih pristojbi o kojima je riječ. Slijedom toga, za potrebe ispitivanja ovih žalbi, kao i u pobijanoj presudi upućivat će se na osnovne uredbe, osim u slučaju u kojem se uredbe br. 1225/2009 i 597/2009 od njih razlikuju ili u slučaju u kojem to zahtijeva kontekst.

⁷ Odluka Komisije 2013/423/EU od 2. kolovoza 2013. o prihvaćanju ponude za preuzimanje obveze u vezi s antidampinškim postupkom u pogledu uvoza fotonaponskih modula od kristalnog silicija i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica – wafera) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 209, str. 23.)

⁸ Vidjeti upućivanja u točki 2. pobijane presude.

⁹ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1238/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 325, str. 1.)

¹⁰ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1239/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 325, str. 66.)

11. Članak 3. stavak 2. točka (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. točka (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 istim riječima predviđaju sljedeće:

„2. Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet:

[...]

(b) kada Komisija u skladu s [osnovnim uredbama]¹¹ povuče prihvrat preuzete obveze uredbom ili odlukom koja se odnosi na konkretne poslove i izjavi da su odgovarajući računi na temelju preuzete obveze nevaljani.”

12. Provedbenom odlukom 2013/707/EU od 4. prosinca 2013.¹² Komisija je potvrdila prihvrat obveze za račun kineskih proizvođača izvoznika.

13. Na temelju članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013, uvozi na koje se odnosi obveza i koji su obuhvaćeni Provedbenom odlukom 2013/707 izuzeti su od antidampinških i kompenzacijskih pristojbi koje su uvedene tim uredbama.

14. Međutim, budući da je naknadno utvrdila da je društvo Jiangsu povrijedilo obvezu, Komisija je donijela spornu uredbu. U članku 1. te uredbe Komisija je povukla prihvaćanje, među ostalim, preuzete obveze u pogledu društva Jiangsu. Člankom 2. stavkom 1. te uredbe Komisija je proglasila nevaljanima račune na temelju preuzete obveze navedene u Prilogu I. toj uredbi te je u stavku 2. tog članka odlučila da se „[n]aplaćuju [...] antidampinške i antisubvencijske pristojbe koje su dospjele u trenutku prihvaćanja carinske deklaracije za puštanje u slobodni promet u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b) [...] uredbe [...] br. 1238/2013 i člankom 2. stavkom 2. točkom (b) [...] uredbe br. 1239/2013”.

III. Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

15. Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 18. veljače 2017. društvo Jiangsu pokrenulo je postupak za poništenje članka 2. sporne uredbe. Ta se tužba temeljila na jedinom tužbenom razlogu koji se odnosio na povrede raznih odredbi osnovnih uredbi i čiji je temelj bio prigovor nezakonitosti koji je, u skladu s člankom 277. UFEU-a, istaknut protiv članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013.

16. U pobijanoj presudi Opći sud najprije je u točkama 28. do 64. odbio prigovore u pogledu dopuštenosti tužbe i dopuštenosti prigovora nezakonitosti koje je istaknula Komisija, a koju je podupiralo Vijeće.

17. Opći sud zatim je u točkama 65. do 160. pobijane presude meritorno prihvatio jedini tužbeni razlog i prigovor nezakonitosti koje je istaknulo društvo Jiangsu te je stoga poništio članak 2. sporne uredbe u dijelu u kojem se odnosi na društvo Jiangsu.

¹¹ Vidjeti bilješku 6. ovog mišljenja.

¹² Provedbena odluka 2013/707/EU od 4. prosinca 2013. o potvrdi prihvaćanje preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL 2013., L 325, str. 214. i ispravak SL 2014., L 104, str. 82.)

IV. Zahtjevi stranaka

18. Komisija, koju podupire Vijeće, svojom žalbom u predmetu C-439/20 P zahtijeva od Suda da ukine pobijanu presudu, utvrdi da je tužba u prvostupanjskom postupku nedopuštena ili, podredno, da odbije tužbu u prvostupanjskom postupku i društvu Jiangsu Seraphim naloži snošenje troškova.

19. Vijeće, koje podupire Komisija, svojom žalbom u predmetu C-441/20 P zahtijeva od Suda da ukine pobijanu presudu, odbije tužbu iz prvostupanjskog postupka i društvu Jiangsu Seraphim naloži snošenje troškova ili, podredno, da ponovno uputi predmet Općem sudu i naknadno odluči o troškovima prvostupanjskog i žalbenog postupka.

20. Društvo Jiangsu zahtijeva od Suda da odbije žalbe te da Komisiji i Vijeću naloži snošenje troškova.

V. Analiza žalbi

21. U prilog svojoj žalbi u predmetu C-439/20 P Komisija iznosi četiri žalbena razloga. Ti se žalbeni razlozi uvelike podudaraju s dvama žalbenim razlozima koje je Vijeće istaknulo u prilog svojoj žalbi u predmetu C-441/20 P. Stoga te dvije žalbe treba ispitati zajedno.

A. Prvi žalbeni razlozi koji se odnose na dopuštenost

22. Svojim prvim žalbenim razlozima institucije ističu da je Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava prilikom analize dopuštenosti tužbe društva Jiangsu (prvi dio) i prilikom analize dopuštenosti i predmetnosti prigovora nezakonitosti koji je istaknulo navedeno društvo (drugi dio).

1. Prvi dio prvih žalbenih razloga koji se odnosi na aktivnu procesnu legitimaciju i pravni interes društva Jiangsu

23. U prvom dijelu svojih prvih žalbenih razloga institucije osporavaju analizu Općeg suda koja se odnosi na aktivnu procesnu legitimaciju i pravni interes društva Jiangsu u pogledu pobijane odredbe sporne uredbe, odnosno njezina članka 2.

a) Izravni utjecaj

24. Prije svega, institucije prigovaraju Općem sudu da je u točkama 37., 38., 44. i 45. pobijane presude počinio razne pogreške koje se tiču prava jer je smatrao da se na društvo Jiangsu, u skladu s člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a, izravno odnosi pobijana odredba sporne uredbe. Institucije naglašavaju da carinske deklaracije u vezi s proizvodima u pogledu kojih su navedenom uredbom računani proglašeni nevaljanima nije podnijelo društvo Jiangsu, u svojstvu proizvođača izvoznika, nego povezano društvo uvoznik Seraphim Solar System GmbH. Slijedom toga, drugonavedeno društvo, a ne društvo Jiangsu, dužnik je antidampinških i kompenzacijskih pristojbi koje se duguju kao posljedica toga što su računice koje je izdalo društvo Jiangsu proglašeni nevaljanima. Nastanak takvog carinskog duga predstavlja promjenu pravne situacije koja proizlazi

iz članka 2. sporne uredbe. Iz toga slijedi da se pravna situacija društva Jiangsu, kao proizvođača izvoznika, nije promijenila člankom 2. sporne uredbe te se stoga taj članak, u skladu s člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a, ne odnosi izravno na navedeno društvo.

25. U tom pogledu, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da uvjet iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a prema kojemu se osporavana mjera mora izravno odnositi na fizičku ili pravnu osobu zahtijeva ispunjenje dvaju kumulativnih uvjeta, odnosno osporavana mjera, s jedne strane, mora izravno proizvoditi učinke na pravnu situaciju te osobe i, s druge strane, njome se ne daje nikakva diskrecijska ovlast njezinim adresatima koji su zaduženi za njezinu provedbu s obzirom na to da je ona potpuno automatska i proizlazi isključivo iz propisa Unije, bez primjene drugih posrednih pravila¹³.

26. U ovom predmetu društvo Jiangsu pobijalo je članak 2. sporne uredbe u cijelosti. Kao što to proizlazi iz točke 14. ovog mišljenja i kao što je to Opći sud naveo u točki 44. pobijane presude, Komisija je stavkom 1. te odredbe proglasila nevaljanima, među ostalim, račune na temelju obveze koje je društvo Jiangsu izdalo u odnosu na određene posebne transakcije te je stavkom 2. naložila naplatu konačnih pristojba koje se duguju u pogledu transakcija koje su predmet računa. U toj točki pobijane presude Opći sud zaključio je da su tako odredbe koje je pobijalo društvo Jiangsu izravno proizvele učinke na pravnu situaciju tog društva.

27. U tom pogledu smatram da odluka kojom se računi koje je izdao određeni subjekt proglašavaju nevaljanima može izravno proizvoditi učinke na pravnu situaciju tog subjekta. Naime, odluka kojom se ukidaju računi utječe na ugovorni odnos povezan s posebnim transakcijama koje su predmet računa koji su proglašeni nevaljanima, u ovom slučaju na odnos između društva Jiangsu i uvoznika te može utjecati i na odnos između subjekta koji izdaje račune i poreznih tijela¹⁴. Slijedom toga, smatram da institucije ne mogu valjano tvrditi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kad je zaključio da se članak 2. sporne uredbe izravno odnosi na društvo Jiangsu, barem što se tiče stavka 1. te odredbe.

28. Što se tiče članka 2., točno je, kao što su to navele institucije, da je nakon proglašenja računa nevaljanima nastao carinski dug za uvoznika, odnosno za društvo Seraphim Solar System GmbH koje je subjekt koji se pravno razlikuje od društva Jiangsu, iako je povezan s tim društvom. Međutim, smatram da ta okolnost u kontekstu ovog slučaja ne može dovesti do toga da je tužba društva Jiangsu nedopuštena zbog nepostojanja izravnog utjecaja.

29. Naime, prije svega, nastanak carinskog duga neposredna je i izravna posljedica proglašenja predmetnih računa nevaljanima, a to proglašenje nevaljanosti, kao što to proizlazi iz same sporne uredbe¹⁵, predstavlja nužnu pretpostavku za nastanak tog duga. Proglašenje nevaljanima računa povezanih s transakcijama koje se odnose na obvezu i nastanak carinskog duga u pogledu tih transakcija stoga su usko povezani učinci iste mjere, tako da bi bilo neprirodno razdvojiti ih. Osim toga, carinski dugovi konkretno se odnose na posebne transakcije koje su predmet računa tako da ti dugovi nužno utječu na te transakcije u kojima sudjeluje društvo Jiangsu i stoga na pravnu situaciju tog društva.

¹³ Vidjeti među ostalim presudu od 28. veljače 2019., Vijeće/Growth Energy i Renewable Fuels Association (C-465/16 P, EU:C:2019:155, t. 69. i navedena sudska praksa).

¹⁴ Što se tiče primjera predmeta pred sudovima Unije koji se odnose na pitanja povezana s proglašenjem računa nevaljanima, vidjeti među ostalim presudu od 21. listopada 2021., Wilo Salmson France (C-80/20, EU:C:2021:870) ili presudu Općeg suda od 2. listopada 2014., Spraylat/ECHA (T-177/12, EU:T:2014:849, vidjeti, konkretno, t. 21.).

¹⁵ Vidjeti uvodnu izjavu 32. i, suprotno tomu, posljednju rečenicu uvodne izjave 33. sporne uredbe.

30. Smatram da iz prethodno navedenog proizlazi da Opći sud, suprotno tvrdnjama institucija, nije počinio nikakvu pogrešku koja se tiče prava kad je zaključio da se članak 2. sporne uredbe izravno odnosi na društvo Jiangsu.

b) Pravni interes

31. Institucije podredno tvrde da analiza Općeg suda u pogledu pravnog interesa koji društvo Jiangsu ima za pobijanje članka 2. sporne uredbe sadržava pogreške koje se tiču prava.

32. Opći sud u tom je pogledu u točki 47. pobijane presude naveo da je u sudskoj praksi prešutno ali nužno prihvaćena dopuštenost tužbe koju je proizvođač izvoznik podnio protiv akata kojima se povlači prihvat preuzete obveze i uvodi konačna antidampinška pristojba na proizvode koje on proizvodi i izvozi na tržište Unije¹⁶. Opći sud iz toga je zaključio da u sličnoj situaciji takvog proizvođača izvoznika također treba smatrati ovlaštenim za pobijanje uvođenja navedene pristojbe na proizvode koji su već izvezeni i čije je račune na temelju obveze Komisija proglasila nevaljanima. U točki 48. pobijane presude Opći sud također je smatrao da pobijane odredbe, u mjeri u kojoj pridonose poskupljenju uvoza proizvoda društva Jiangsu, imaju negativne posljedice na njegove trgovačke odnose s uvoznikom predmetnih proizvoda koje bi bile uklonjene ako bi se uspjelo s tužbom.

33. Institucije tvrde da ta analiza sadržava pogreške koje se tiču prava. Razmatranja iz točke 47. pobijane presude nisu relevantna jer se odnose na aktivnu procesnu legitimaciju i temelje se na pogrešnom tumačenju članka 263. četvrtog stavka UFEU-a. Osim toga, analogija u pogledu sudske prakse koja se navodi u toj točki pogrešna je jer se ne odnosi na situaciju poput one u ovom slučaju. U točki 48. pobijane presude pojam pravnog interesa tumači se, suprotno sudskoj praksi, na način da je dovoljno dokazati samu gospodarsku prednost koja proizlazi iz prihvaćanja tužbe, dok je, naprotiv, potrebna promjena tužiteljeva pravnog položaja. Društvo Jiangsu osporava argumente institucija.

34. U tom pogledu iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da je tužba za poništenje koju podnosi fizička ili pravna osoba dopuštena samo pod pretpostavkom da ta osoba ima interes da pobijani akt bude poništen. Takav pravni interes pretpostavlja da poništenje tog akta može samo po sebi imati pravne posljedice i da tužba tako može svojim rezultatom donijeti korist osobi koja ju je podnijela. Tužiteljev pravni interes mora biti stvaran i postojeći i ne smije se odnositi na buduću ili hipotetsku situaciju¹⁷.

35. U ovom slučaju rasuđivanje Općeg suda u pobijanoj presudi nije takvo da ne podliježe kritikama. Naime, s jedne strane, dvojbena je dosega analogija koju je Opći sud proveo u točki 47. pobijane presude. Ta se analogija konkretno ne odnosi na zahtjev pravnog interesa i njezina relevantnost ni na koji način nije obrazložena. Osim toga, čini se da razmatranja iz točke 48. pobijane presude, koja se odnose na negativne posljedice na trgovačke odnose društva Jiangsu s njegovim uvoznikom, sama nisu dovoljna kako bi se dokazalo da poništenje akta proizvodi pozitivne učinke na pravnu situaciju društva Jiangsu koji su takvi da mogu opravdati pravni interes na način na koji je on određen u sudskoj praksi navedenoj u točki 34. ovog mišljenja.

¹⁶ Opći sud upućuje na presudu od 9. rujna 2010., Usha Martin/Vijeće i Komisija (T-119/06, EU:T:2010:369), koja je potvrđena povodom žalbe presudom od 22. studenoga 2012. (Usha Martin/Vijeće i Komisija, C-552/10 P, EU:C:2012:736).

¹⁷ Vidjeti među ostalim presude od 17. rujna 2015., Mory i dr./Komisija (C-33/14 P, EU:C:2015:609, t. 55. i 56. te navedena sudska praksa) i od 27. ožujka 2019., Canadian Solar Emea i dr./Vijeće (C-236/17 P, EU:C:2019:258, t. 91. i 92. te navedena sudska praksa, u daljnjem tekstu: presuda Canadian Solar).

36. Unatoč tomu, smatram da te pogreške ne moraju dovesti do ukidanja pobijane presude, s obzirom na to da je točan zaključak u skladu s kojim je društvo Jiangsu imalo pravni interes za poništenje članka 2. sporne uredbe¹⁸.

37. Kao što je to istaknuto u točki 26. ovog mišljenja, Komisija je u ovom slučaju na temelju članka 2. sporne uredbe, s jedne strane, proglasila nevaljanima račune na temelju preuzete obveze koje je, među ostalim, izdalo društvo Jiangsu i, s druge strane, naložila naplatu konačnih pristojba koje se duguju u pogledu transakcija koje su predmet računa.

38. U tim okolnostima poništenje spomenute odredbe pobijane uredbe dovelo bi do toga da se ukida proglašenje nevaljanosti računa koje je izdalo društvo Jiangsu, što bi dakle proizvelo pravne posljedice u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 34. ovog mišljenja. Ukidanje pravnih posljedica za društvo Jiangsu, osobito u pogledu ugovornih odnosa koji se odnose na transakcije koje su predmet računa koji su proglašeni nevaljanima, koje su posljedica proglašenja nevaljanosti računa, predstavlja korist koju bi društvo Jiangsu imalo od prihvaćanja tužbe. Nadalje, navedenim poništenjem ukinuo bi se nalog za naplatu konačnih pristojbi koje se duguju u pogledu transakcija koje su predmet računa, što su transakcije u kojima je, kao što se to navodi u točki 29. ovog mišljenja, društvo Jiangsu bilo prodavatelj. Smatram da iz navedenih razmatranja proizlazi da je društvo Jiangsu imalo pravni interes za poništenje pobijane odredbe sporne uredbe. Iz toga slijedi da i ovaj prigovor institucija treba odbiti.

2. Drugi dio prvih žalbenih razloga koji se odnosi na dopuštenost i predmetnost prigovora nezakonitosti koji je istaknulo društvo Jiangsu

39. Drugim dijelom prvih žalbenih razloga koje su istaknule institucije osporava se analiza koju je Opći sud proveo u točkama 57. do 64. pobijane presude i u kojoj je navedeni sud ocijenio da je dopušten prigovor nezakonitosti koji je društvo Jiangsu, u skladu s člankom 277. UFEU-a, istaknulo protiv članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 (u daljnjem tekstu, zajedno: odredbe koje su predmet prigovora nezakonitosti).

40. Nakon te analize Opći sud zaključio je da se, zbog nepostojanja pravnog interesa za osporavanje tih odredbi, ne može smatrati da društvo Jiangsu ima aktivnu procesnu legitimaciju na temelju članka 263. UFEU-a za njihovo osporavanje odmah nakon njihova donošenja i da ih je, stoga, navedeno društvo moglo osporavati u okviru prigovora nezakonitosti u skladu s člankom 277. UFEU-a¹⁹.

41. Institucije smatraju da analiza Općeg suda sadržava razne pogreške koje se tiču prava i da se, konkretno, protivi sudskoj praksi koja proizlazi iz presuda SolarWorld i Canadian Solar²⁰. Komisija osporava i predmetnost prigovora nezakonitosti.

¹⁸ Naime, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da ako iz obrazloženja presude Općeg suda proizlazi da je povrijeđeno pravo Unije, ali je njezina izreka osnovana zbog drugih pravnih razloga, takva povreda nema za posljedicu ukidanje te odluke, već se mora izmijeniti obrazloženje. Vidjeti, među ostalim, presudu od 11. svibnja 2017., Dyson/Komisija (C 44/16 P, EU:C:2017:357, t. 55. i navedenu sudsku praksu).

¹⁹ Vidjeti točku 64. pobijane presude.

²⁰ Presude od 9. studenoga 2017., SolarWorld/Vijeće (C-205/16 P, EU:C:2017:840, u daljnjem tekstu: presuda SolarWorld) i od 27. ožujka 2019., Canadian Solar Emea i dr./Vijeće (C-236/17 P, EU:C:2019:258, u daljnjem tekstu: presuda Canadian Solar, navedena u bilješci 17.)

42. U tom pogledu valja najprije podsjetiti da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, članak 277. UFEU-a izraz općeg načela koje svakoj stranci jamči pravo da u svrhu poništenja akta koji se na nju odnosi izravno i osobno osporava valjanost ranijih akata institucije koji čine pravni temelj pobijanog akta, ako ta stranka na temelju članka 263. UFEU-a nije imala pravo podnošenja izravne tužbe protiv tih akata čije štetne posljedice trpi bez da je imala mogućnost zahtijevati njihovo poništenje²¹. Prigovor nezakonitosti može se podnijeti samo ako ne postoji drugo raspoloživo pravno sredstvo²². Osim toga, iz tumačenja samog članka 277. UFEU-a proizlazi da eventualno prihvaćanje prigovora dovodi samo do incidentalnog utvrđenja nezakonitosti akta, a posljedica toga je da se među strankama ne primjenjuju odredbe utvrđene nezakonitima i, stoga, posljedica toga nije njihovo poništenje²³.

43. Osim toga, smatram da uvodno valja podsjetiti da je Sud u presudi SolarWorld presudio da je članak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 odredba koja se ne može odvojiti od ostalih odredbi te uredbe i da bi poništenje navedene odredbe nužno utjecalo na bit te uredbe²⁴. S obzirom na taj zaključak Sud je potvrdio rješenje Općeg suda kojim je utvrđeno da je nedopuštena tužba podnesena radi poništenja samo te odredbe, a ne navedene uredbe u cijelosti. Opći sud oslonio se na ustaljenu sudsku praksu prema kojoj je djelomično poništenje akta Unije moguće samo u mjeri u kojoj su elementi čije se poništenje traži odvojivi od ostatka akta²⁵. U presudi Canadian Solar Sud je u biti ta razmatranja proširio na članak 3. Uredbe br. 1238/2013²⁶.

44. Kao prvo, u tom kontekstu treba provjeriti, kao što to ističu institucije, sadržava li pogreške koje se tiču prava zaključak Općeg suda, u skladu s kojim društvo Jiangsu nije imalo pravni interes za pobijanje odredbi na koje se odnosi prigovor nezakonitosti.

45. U tom pogledu ističem da je u točkama 61. i 62. pobijane presude Opći sud, s jedne strane, utvrdio da je na datum donošenja odredaba o kojima je riječ, pitanje mogu li se one primijeniti na društvo Jiangsu bilo samo hipotetsko te je, s druge strane, Opći sud naveo da se interes tog društva da djeluje protiv prethodno navedenih odredbi nije mogao temeljiti samo na mogućnosti da mu Komisija uputi povlačenje prihvata preuzetih obveza uz povlačenje računa na temelju obveze.

46. Smatram da ta razmatranja Općeg suda ne sadržavaju pogreške. Naime, u trenutku donošenja provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013, primjena odredbi na koje se odnosi prigovor nezakonitosti, i kojima se, kao što se to navodi u točki 11. ovog mišljenja, predviđalo da carinski dug nastaje kada Komisija povuče prihvata preuzete obveze uredbom ili odlukom koja se odnosi na konkretne poslove i izjavi da su odgovarajući računi na temelju preuzete obveze nevaljani, bila je samo hipotetska i ovisila je o jednoj okolnosti, odnosno o utvrđenju povrede obveze koja se još nije dogodila i za koju je bilo moguće da se neće dogoditi.

²¹ Vidjeti presudu od 6. ožujka 1979., *Simmenthal/Komisija* (92/78, EU:C:1979:53, t. 39.) i nedavnu presudu od 17. prosinca 2020., *BP/FRA* (C-601/19 P, neobjavljena, EU:C:2020:1048, t. 26. i navedena sudska praksa).

²² Vidjeti među ostalim presudu od 15. veljače 2001., *Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, t. 37.)*, kao i drugu sudsku praksu navedenu u točki 56. pobijane presude.

²³ Što se tiče potrebne razlike u učincima između incidentalnog utvrđenja nezakonitosti i presude o poništenju, vidjeti relevantna razmatranja na str. 195. mišljenja nezavisnog odvjetnika A. Trabucchija u spojenim predmetima *Kortner i dr./Vijeće i dr.* (od 15/73 do 33/73, 52/73, 53/73, od 57/73 do 109/73, 116/73, 117/73, 123/73, 132/73 i od 135/73 do 137/73, neobjavljeno, EU:C:1973:164).

²⁴ Vidjeti točke 44., 55. i 57. presude *SolarWorld*. U točki 46. navedene presude Sud je konkretno presudio da je zakonodavac Unije prilikom donošenja te uredbe uspostavio mjere trgovinske zaštite koje čine skup ili „paket”. Naime, ta uredba nameće dvije odvojene i komplementarne mjere, koje imaju za cilj postići zajednički rezultat, tj. uklanjanje štetnog učinka za industriju Unije kineske subvencije u vezi s dotičnim proizvodima, štiteći pritom interes te industrije.

²⁵ Vidjeti točku 38. presude *SolarWorld* i navedenu sudsku praksu.

²⁶ Vidjeti točku 64. presude *Canadian Solar*.

47. Stoga su razmatranja Općeg suda u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda prema kojoj tužiteljjev pravni interes mora postojati i biti stvaran, ne smije se odnositi na buduću ili hipotetsku situaciju i u odnosu na predmet tužbe mora postojati u trenutku njezina podnošenja, inače će tužba biti nedopuštena²⁷. Uostalom, valja također istaknuti da institucije u svojim žalbama zapravo ne osporavaju ta razmatranja Općeg suda iz prethodno navedenih točaka pobijane presude.

48. Smatram da iz toga slijedi da Opći sud nije počinio nikakvu pogrešku kad je smatrao da, zbog toga što nije utvrđena povreda obveze, društvo Jiangsu u trenutku donošenja dviju navedenih uredbi i u razdoblju nakon toga u kojem ih je moglo pobijati, nije imalo pravni interes za pobijanje odredbi na koje se odnosi prigovor nezakonitosti.

49. Kao drugo, institucije ističu da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kad prigovor nezakonitosti nije proglasio nedopuštenim jer je društvo Jiangsu, zbog neodvojivosti odredbi na koje se odnosi taj prigovor od ostatka provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013, u skladu s presudama SolarWorld i Canadian Solar, moglo pobijati te uredbe u cijelosti i u tom pogledu istaknuti nezakonitost bilo koje njihove odredbe. Budući da društvo Jiangsu nije pobijalo te uredbe u rokovima za pobijanje, to društvo sada više ne može istaknuti prigovor nezakonitosti.

50. Međutim, u tom pogledu ističem da, neovisno o pitanju odvojivosti odredbi o kojima je riječ od ostatka uredbi, iz razmatranja iznesenih u točkama 45. do 47. ovog mišljenja proizlazi da, čak i da je društvo Jiangsu pobijalo provedbene uredbe br. 1238/2013 i 1239/2013 u cijelosti u rokovima za pobijanje, to društvo u svakom slučaju ne bi imalo pravni interes za osporavanje odredaba koje su predmet prigovora nezakonitostima.

51. Naime, iz sudske prakse proizlazi da se načela navedena u točki 47. ovog mišljenja, koja se odnose na to da pravni interes mora biti stvaran, da mora postojati i da ne smije biti hipotetski, primjenjuju i na pojedinačne tužbene razloge²⁸. S obzirom na razmatranja Općeg suda navedena u točki 45. ovog mišljenja, društvo Jiangsu nije moglo osporavati odredbe o kojima je riječ zbog nepostojanja pravnog interesa, čak i da je pobijalo provedbene uredbe br. 1238/2013 i 1239/2013 u cijelosti. Stoga se institucije ne mogu pozvati na to da je Opći sud u tom pogledu počinio pogrešku koja se tiče prava.

52. Međutim, s obzirom na navedeno, kao treće treba ispitati argument koji je istaknula Komisija i u skladu s kojim je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kad je smatrao da je dopušten prigovor nezakonitosti jer, zbog neodvojivosti odredbi na koje se odnosi prigovor nezakonitosti od ostatka provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013 koja se priznaje u presudama SolarWorld i Canadian Solar, društvo Jiangsu nije moglo istaknuti takav prigovor samo protiv odredbi na koje se odnosi taj prigovor, nego ga je trebalo istaknuti protiv navedenih uredbi u cijelosti.

53. Komisija taj argument temelji na pretpostavci da se načelo, koje se navodi u točki 43. ovog mišljenja te koje je utvrđeno u sudskoj praksi u području tužbi za poništenje u skladu s člankom 263. UFEU-a i prema kojem je djelomično poništenje akta Unije moguće samo u mjeri u

²⁷ Vidjeti među ostalim presude od 17. rujna 2015., Mory i dr./Komisija (C-33/14 P, EU:C:2015:609, t. 56.) i Canadian Solar, t. 91. i 92. i navedena sudska praksa).

²⁸ Sud je upravo u presudi Canadian Solar presudio da je tužbeni razlog nedopušten zbog toga što ne postoji pravni interes kad, pod pretpostavkom da je osnovano, poništenje pobijanog akta na temelju tog tužbenog razloga ne bi zadovoljilo tužitelja. Vidjeti točku 93. te presude i navedenu sudska praksu.

kojoj su elementi čije se poništenje traži odvojivi od ostatka akta²⁹, može prenijeti na područje prigovora nezakonitosti iz članka 277. UFEU-a. Iz toga slijedi da je nedopušten prigovor nezakonitosti koji je istaknut isključivo protiv odredbi koje nisu odvojive od ostatka akta.

54. U svakom slučaju, neovisno o pitanju odvojivosti odredbi o kojima je riječ od ostatka uredbi, koje je sporno među strankama³⁰, nisam uvjeren da je ta pretpostavka točna.

55. Glavni razlog na kojem se temelji sudska praksa prema kojoj je djelomično poništenje akta Unije moguće samo u mjeri u kojoj su elementi čije se poništenje traži odvojivi, zapravo je potreba da se izbjegne da se nakon djelomičnog poništenja akta, koje zahtijeva tužitelj, izmijeni bit tog akta³¹. Naime, navedeno podrazumijeva izmjenu akta koja dovodi do prekoračenja ovlasti suda Unije u okviru tužbe za poništenje te bi predstavljalo i odlučivanje *ultra petita*³².

56. Međutim, takvo rasuđivanje nije primjenjivo na prigovor nezakonitosti. Naime, kao što se to navodi u točki 42. ovog mišljenja, u okviru tog pravnog lijeka može se zahtijevati samo to da se ne primjenjuje akt koji se incidentalno osporava, ali ne može se zahtijevati njegovo poništenje³³. Samo incidentalno utvrđenje nezakonitosti odredbi na koje se odnosi prigovor nezakonitosti, čija je posljedica ta da se među strankama u postupku koji je u tijeku ne primjenjuju odredbe utvrđene nezakonitima, samo je deklaratorne, a ne konstitutivne prirode. Stoga posljedica navedenog incidentalnog utvrđenja ne može biti izmjena biti akta, usporediva s posljedicom u slučaju poništenja tih odredbi.

57. Tako, primjerice, u ovom slučaju, čak i kad bi se prihvatilo da odredbe na koje se odnosi prigovor nezakonitosti nisu odvojive od ostatka akta, incidentalno utvrđenje njihove nezakonitosti koje je Opći sud proveo u točki 158. pobijane presude i posljedično proglašenje izuzimanja iz primjene u odnosu na društvo Jiangsu, nije dovelo do izmjene biti provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013. Iz toga slijedi da se u ovom slučaju ne primjenjuju rasuđivanje i zaključak Suda u presudama SolarWorld i Canadian Solar, u skladu s kojima bi poništenje tih odredbi nužno utjecalo na bit navedenih uredbi.

58. Smatram da iz svega navedenog proizlazi da Opći sud nije počinio nikakvu pogrešku koja se tiče prava kad je smatrao da je dopušten prigovor nezakonitosti koji je istaknulo društvo Jiangsu, unatoč činjenici da taj prigovor nije istaknut protiv provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013 u cijelosti.

59. Kao četvrto, Komisija također ističe da je Opći sud u točki 63. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava kad je smatrao da su odredbe na koje se odnosi prigovor nezakonitosti načelne odredbe. Međutim, prema Komisijinu mišljenju, te se odredbe primjenjuju samo na poduzetnike koji su preuzeli obveze i stoga u odnosu na te poduzetnike predstavljaju pojedinačne odluke.

²⁹ Vidjeti točku 38. i navedenu sudsku praksu u presudi SolarWorld.

³⁰ Društvo Jiangsu naglašava da su se presude SolarWorld i Canadian Solar odnosile općenito na članak 3. Provedbene uredbe br. 1238/2013 odnosno na članak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013, a ne konkretno na odredbe stavka 2. navedenih članaka koje su, međutim, odvojive od ostatka članka. Institucije osporavaju navedeno tumačenje odredbi o kojima je riječ.

³¹ Vidjeti u tom pogledu među ostalim presudu od 16. veljače 2022., Mađarska/Parlament i Vijeće (C-156/21, EU:C:2022:97, t. 293. i navedena sudska praksa), kao i presudu Solar World, t. 38. i navedenu sudsku praksu.

³² Vidjeti u tom smislu presudu od 28. lipnja 1972., Jamet/Komisija (37/71, EU:C:1972:57, t. 11 i 12) i mišljenje nezavisnog odvjetnika Y. Bota u predmetu Španjolska/Vijeće (C-442/04, EU:C:2008:58, t. 83.).

³³ U tom pogledu, osim bilješke 23. ovog mišljenja, vidjeti i mišljenje nezavisnog odvjetnika Y. Bota u predmetu Španjolska/Vijeće (C-442/04, EU:C:2008:58, t. 83.).

60. U tom pogledu, iz teksta članka 277. UFEU-a proizlazi da se pravni lijek prigovora nezakonitosti primjenjuje u postupcima o „aktu opće primjene”. Stoga iz navedenog proizlazi ograničavanje, u negativnom smislu, akata protiv kojih je dopušten pravni lijek, pri čemu se isključuju akti pojedinačne primjene protiv kojih je tužitelj mogao podnijeti tužbu za poništenje u skladu s člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a. Svrha tog uvjeta jest da se spriječi mogućnost primjene prigovora nezakonitosti kako bi se izbjegli zahtjevi dopuštenosti tužbe za poništenje i da se stoga dovede u pitanje zakonitost određenog akta izvan granica uvjeta predviđenih člankom 263. UFEU-a.

61. S tim u vezi valja podsjetiti na to da se, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, radi o aktu opće primjene ako se on primjenjuje na objektivno određene situacije i ako proizvodi pravne učinke u pogledu općenito i apstraktno određenih kategorija osoba³⁴.

62. Prema mojem mišljenju, to ne vrijedi za odredbe koje su predmet prigovora nezakonitosti. Naime, kao što to izričito proizlazi iz stavaka 1. tih dvaju članaka, te se odredbe ne primjenjuju u pogledu općenito i apstraktno određenih kategorija osoba, nego isključivo na „trgovačka društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU”.

63. Stoga se slažem s Komisijom kad navodi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava jer je u točki 63. pobijane presude odredbe o kojima je riječ kvalificirao kao načelne akte.

64. Unatoč tomu, smatram da u predmetu koji je poseban poput predmeta u ovom slučaju, subjektu kao što je društvo Jiangsu koji, kao što to proizlazi iz točaka 45. do 47. i točke 50. ovog mišljenja, koji te odredbe ne može pobijati u okviru tužbe podnesene u skladu s člankom 263. UFEU-a, treba osigurati mogućnost da incidentalno osporava zakonitost tih odredbi.

65. Naime, cilj općeg načela iz sudske prakse navedene u točki 42. ovog mišljenja, čiji je izraz članak 277. UFEU-a, jest taj da se svakoj stranci jamči pravo da u svrhu poništenja akta koji se na nju odnosi izravno i osobno osporava valjanost ranijih akata institucije koji čine pravni temelj pobijanog akta, ako ta stranka na temelju članka 263. UFEU-a nije imala pravo podnošenja izravne tužbe protiv tih akata, čije štetne posljedice trpi bez da je imala mogućnost zahtijevati njihovo poništenje. Smatram da to opće načelo treba primijeniti u predmetu poput onog u ovom slučaju, kako se navodi u prethodnoj točki. Prema mojem mišljenju, iz toga slijedi da je, neovisno o pogrešci koja se tiče prava i koja se navodi u točki 63. ovog mišljenja, točan zaključak Općeg suda u pogledu mogućnosti koju ima društvo Jiangsu i koja se odnosi na to da incidentalno osporava zakonitost odredbi na koje se odnosi prigovor nezakonitosti.

66. Naposljetku, kao peto, Komisija uz to ističe, također podredno, da je jedini tužbeni razlog koji je društvo Jiangsu istaknulo u prvostupanjskom postupku bespredmetan jer je istaknut protiv odredbi koje ne predstavljaju pravni temelj sporne uredbe. Naime, ta se uredba temelji na članku 8. Osnovne antidampinške uredbe i članku 13. Osnovne antisubvencijske uredbe. Osim toga, institucije tvrde da je Opći sud pogrešno tumačio jedini tužbeni razlog koji je istaknulo društvo Jiangsu na način da sadržava razlog kojim se nastoji istaknuti da se spornom uredbom izravno povređuju relevantne odredbe osnovnih uredbi, iako navedena tužba ne sadržava takav tužbeni razlog. Stoga je Opći sud odlučio *ultra petita*.

³⁴ Vidjeti presudu od 6. studenoga 2018., Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija te Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori i Ferracci (od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873, t. 29. i navedena sudska praksa).

67. Navedene tvrdnje treba odbaciti. Kao što to proizlazi iz jezične analize tužbe u prvostupanjskom postupku, jedini tužbeni razlog koji je pred Općim sudom istaknulo društvo Jiangsu izričito se temelji na povredi članka 8. stavaka 1., 9. i 10. i članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1., 9. i 10. i članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe, što je povezano s prigovorom nezakonitosti koji je istaknut protiv članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013. Iz toga slijedi da Opći sud nije pogrešno tumačio tužbu društva Jiangsu i da nije odlučio *ultra petita*. Što se tiče bespredmetnosti prigovora nezakonitosti, ističem da se jedini tužbeni razlog koji se odnosi na povredu spomenutih relevantnih odredbi osnovnih uredbi i navedeni prigovor zaista na neki način preklapaju. Naime, prihvaćanje jedinog tužbenog razloga dovelo bi, samo za sebe, do poništenja sporne uredbe. Međutim, s jedne strane, spomenute relevantne odredbe osnovnih uredbi i odredbe koje su predmet prigovora nezakonitosti usko su povezane, na način da, u skladu sa stavom institucija koji društvo Jiangsu osporava, potonje predstavljaju provedbu prvospomenutih, koja se očituje u spornoj uredbi. U takvom kontekstu je, dakle, jasno da je društvo Jiangsu istaknulo prigovor nezakonitosti u odnosu na te odredbe. S druge strane, nije dvojbeno ni da samo incidentalno utvrđenje nezakonitosti odredbi provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013 na koje se odnosi prigovor nezakonitosti zbog povrede navedenih odredbi osnovnih uredbi dovodi do poništenja sporne uredbe u odnosu na društvo Jiangsu. Smatram da iz toga slijedi da navedeni prigovor nije bespredmetan.

68. Iz svega prethodno navedenog proizlazi da prve žalbene razloge koje su istaknule institucije treba odbiti.

B. Žalbeni razlozi koji se odnose na meritum

69. Drugim, trećim i četvrtim žalbenim razlogom koje je istaknula Komisija i drugim žalbenim razlogom koji je istaknulo Vijeće, institucije meritorno osporavaju rasuđivanje koje je navelo Opći sud da poništi članak 2. sporne uredbe u odnosu na društvo Jiangsu. Ti se žalbeni razlozi mogu podijeliti na dva dijela.

1. Žalbeni razlozi koji se odnose na povredu osnovnih uredbi

70. Komisijinim drugim i trećim žalbenim razlogom te prvim dijelom drugog žalbenog razloga koji je istaknulo Vijeće osporava se dio pobijane presude (točke 115. do 152.) u kojem je Opći sud zaključio da osnovne uredbe nisu činile dovoljnu pravnu osnovu koja omogućuje donošenje članka 2. sporne uredbe.

a) Pobijana presuda

71. U točkama 115. do 118. pobijane presude Opći sud naveo je da na situaciju u ovom slučaju nisu bile primjenjive ni odredbe članka 8. stavka 10. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 10. Osnovne antisubvencijske uredbe ni odredbe članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe i članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe.

72. Opći sud smatrao je da su navedene odredbe bile jedine odredbe kojima se u osnovnim uredbama uređivalo pitanje vremenskog uvođenja antidampinških i antisubvencijskih pristojbi koje se dugovalo zbog nepostojanja obveze koja je u međuvremenu povrijeđena ili povučena i da situacija u ovom slučaju ne odgovara nijednoj od pretpostavaka izričito predviđenih u osnovnim

uredbama u tom pogledu. U tim okolnostima valjalo je ocijeniti postoji li neka druga pravna osnova za donošenje članka 2. sporne uredbe³⁵.

73. Opći sud zatim je smatrao da iz strukture i svrhe osnovnih uredbi proizlazi, s jedne strane, namjera zakonodavca da propiše postupke koji se mogu koristiti u svrhu donošenja zaključaka o Komisijinu opozivu prihvata preuzete obveze i, s druge strane, da se ta namjera zakonodavca ostvarila navedenim odredbama (odnosno, na temelju dva para odredbi) iz točke 71. ovog mišljenja. Stoga je Opći sud isključio mogućnost da se na drugim odredbama osnovnih uredbi može temeljiti ovlast institucija Unije da u okviru ovlasti provedbe osnovnih uredbi mogu tražiti od predmetnih poduzetnika da plate sve pristojbe koje se duguju na temelju transakcija koje su obuhvaćene računima na temelju obveze a koji su u međuvremenu proglašeni nevaljanima³⁶.

74. Konkretno, u točki 138. pobijane presude Opći sud isključio je to da se može izvući zaključak o postojanju takve ovlasti na temelju članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe, u skladu s kojima se pristojbe automatski primjenjuju nakon povlačenja prihvata preuzetih obveza. Opći sud smatra da je takva automatska primjena isključivo predviđena u granicama koje su izričito predviđene odredbama osnovnih uredbi koje se navode u točki 71. ovog mišljenja. Opći sud zatim je u sljedećim točkama 139. do 151. pobijane presude odbio ostale argumente koje su istaknule institucije.

b) Argumenti stranaka

75. Institucije osporavaju tumačenje relevantnih odredbi osnovnih uredbi koje je pružio Opći sud i zaključak u skladu s kojim u tim uredbama nije postojala nikakva pravna osnova za naplatu pristojbi na uvoze provedene povredom obveze prije formalnog povlačenja prihvata te obveze. Konkretno, Opći sud potpuno je zanemario promjene u sustavu obveza koje su proizašle iz izmjena uvedenih Uredbom br. 461/2004³⁷.

76. Kao prvo³⁸, institucije prigovaraju Općem sudu da je počinio pogreške koje se tiču prava u dijelu u kojem je naplatu pristojbi na navedene uvoze u ovom slučaju kvalificirao kao „retroaktivnu”. S jedne strane, Opći sud nije pružio nikakvo obrazloženje u pogledu takve navodne retroaktivnosti. S druge strane, tom se pretpostavkom povređuje pojam retroaktivnosti kako se tumači u sudskoj praksi³⁹ i predstavlja povredu članka 10. stavka 1. Osnovne antidampinške uredbe i članka 16. stavka 1. Osnovne antisubvencijske uredbe.

77. Kao drugo, Komisija, koju podupire Vijeće⁴⁰, navodi da pobijana presuda sadržava pogreške koje se tiču prava u pogledu tumačenja članka 8. stavaka 1., 9. i 10. i članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1., 9. i 10. i članka 16. stavka 5. Osnovne

³⁵ Vidjeti točke 119. i 130. pobijane presude.

³⁶ Točke 132. do 137. pobijane presude

³⁷ Uredba Vijeća (EZ) br. 461/2004 od 8. ožujka 2004. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 384/96 o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice i Uredbe (EZ) br. 2026/97 o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2004., L 77, str. 12.)

³⁸ Vidjeti Komisijin drugi žalbeni razlog i prvi dio drugog žalbenog razloga Vijeća koji su istaknuti protiv točaka 119., 129. do 132., 138., 140. do 147. i 151. pobijane presude.

³⁹ Institucije upućuju na presude od 15. ožujka 2018., Deichmann (C-256/16, EU:C:2018:187, t. 78.) i od 19. lipnja 2019., C & J Clark International (C-612/16, neobjavljena, EU:C:2019:508, t. 52. do 58.).

⁴⁰ Vidjeti treći žalbeni razlog u predmetu C-439/20 P koji je istaknut protiv točaka 119., 130. do 138., 140. do 147. i 151. pobijane presude.

antisubvencijske uredbe. Takve odredbe osnovnih uredbi, kako su proizašle iz izmjena antidampinških pravila putem Uredbe br. 461/2004, dovoljna su pravna osnova za naplatu pristojbi na uvoze u pogledu kojih je utvrđena povreda obveze.

78. Društvo Jiangsu osporava navedene žalbene razloge. Kao prvo, spornom uredbom pristojbe se uvode retroaktivno, čime se premašuje ono što je dopušteno osnovnim uredbama. Stoga je Opći sud pravilno zaključio da te uredbe ne čine dovoljnu pravnu osnovu koja omogućuje donošenje odredbi sporne uredbe.

79. Kao drugo, u slučaju povrede uvjeta preuzimanja obveze, iz članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe proizlazi da se pristojbe, koje se nisu primjenjivale kao posljedica prihvata preuzete obveze, automatski primjenjuju na uvoze provedene od datuma povlačenja prihvata obveze, a ne na uvoze provedene prije toga. Prema mišljenju društva Jiangsu, kao što je to smatrao Opći sud, u sustavu uspostavljenom osnovnim uredbama pristojbe zbog povreda obveza ne mogu se nametnuti retroaktivno, izvan postupovnih ograničenja utvrđenih odredbama koje se navode u točki 71. ovog mišljenja. Pravo Unije ni na koji način ne ovlašćuje Komisiju da proglasi nevaljanima račune i naloži carinskim tijelima da retroaktivno naplate pristojbe na prethodne uvoze koji su pušteni u slobodni promet a da uvozi nisu evidentirani i da nisu uvedene privremene pristojbe. Društvo Jiangsu smatra da je cilj izmjena uvedenih 2004. bio isključivo taj da se, s jedne strane, omoguće povlačenje obveze i primjena pristojbe pomoću jednog jedinstvenog pravnog akta, pri čemu se na taj način ukida složeni dvostruki postupak koji je bio prethodno na snazi i kojim se predviđala i intervencija Komisije i Vijeća i, s druge strane, taj da se utvrde obvezni rokovi za dovršetak ispitnih postupaka u pogledu navodnih povreda obveza.

c) Pravna analiza

80. Uvodno valja podsjetiti da u sustavu obveza uspostavljenog člankom 8. Osnovne antidampinške uredbe i člankom 13. Osnovne antisubvencijske uredbe, iz stavaka 1. navedenih članaka proizlazi da ako se utvrdi privremeno postojanje dampa odnosno subvencioniranja i štete, Komisija može prihvatiti ponude za preuzimanje obveze koje podnese izvoznik, ako je uvjerena da se štetni učinci time uklanjaju⁴¹.

81. Učinci prihvata obveze izričito se uređuju stavkom 2. tih odredbi. Navedenim stavcima predviđa se da se u tom slučaju, i sve dok je preuzeta obveza na snazi, privremene pristojbe koje je Komisija uvela, odnosno konačne pristojbe, ovisno o slučaju, ne *primjenjuju* na odgovarajući uvoz dotičnog proizvoda koji su proizvela društva iz odluke Komisije o prihvaćanju preuzimanja obveza⁴².

82. Stavkom 9. navedenih članaka osnovnih uredbi uređuju se slučajevi kršenja preuzetih obveza ili slučaj da se bilo koja od stranaka koje su preuzele obveze povuče iz preuzetih obveza odnosno slučaj da Komisija povuče prihvaćanje preuzete obveze. Navedenim odredbama predviđa se da u tim slučajevima Komisija povlači prihvaćanje preuzete obveze i da se (*automatski*) *primjenjuju*⁴³ privremene ili, kao u slučaju koji je relevantan u ovom predmetu, *konačne* (antidampinške ili kompenzacijske) pristojbe *koje je uvela* Komisija.

⁴¹ Stoga se obveza u načelu prihvaća prije uvođenja konačne antidampinške ili kompenzacijske pristojbe.

⁴² Moje isticanje

⁴³ U stvari, samo u članku 8. stavku 9. Osnovne antidampinške uredbe upotrebljava se prilog „automatski”.

83. Te odredbe osnovnih uredbi, u njihovu sadašnjem obliku rezultat su reforme provedene navedenom Uredbom br. 461/2004.

84. U ovim predmetima središnje pitanje odnosi se na točan doseg učinaka Komisijina povlačenja prihvata preuzete obveze, konkretno, u slučaju da je poduzetnik povrijedio tu obvezu koju je preuzeo. To pitanje nalaže da se pojašni doseg odredbi članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe, u skladu s kojima se u takvom slučaju konačna (antidampinška i kompenzacijska) pristojba koju je uvela Komisija „primjenjuje” automatski. Cilj je pojašnjenja dosega tih odredbi utvrditi primjenjuju li se, nakon povlačenja prihvata obveze, *ab initio* konačne pristojbe koje su već uvedene na uvoze izvoznika koji su povezani s povrijeđenom obvezom i koji su provedeni od trenutka u kojem su te pristojbe uvedene (stajalište institucija) ili se primjenjuju samo na uvoze provedene nakon formalnog povlačenja prihvata obveze (stajalište društva Jiangsu koje je prihvatio Opći sud).

85. Pitanje ima temeljni utjecaj na pobijanu odredbu sporne uredbe, odnosno na članak 2., s obzirom na to da u slučaju u kojem se, kao što to tvrdi društvo Jiangsu, konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe primjenjuju samo za ubuduće, odnosno samo na uvoze provedene nakon trenutka u kojem je Komisija povukla prihvata obveze, Komisija nije mogla proglasiti nevaljanima račune na temelju obveze koji se odnose na uvoze koji su prethodili povlačenju prihvata i, bez pravne osnove u tom smislu, nije mogla naložiti naplatu antidampinških i kompenzacijskih pristojbi koje su uvedene provedbenim uredbama br. 1238/2013 i 1239/2013.

86. U tom kontekstu stoga treba posebno tumačiti odredbe članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe. U tom pogledu valja podsjetiti na to da u skladu s ustaljenom sudskom praksom, u svrhu tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo njezin tekst već i kontekst te ciljeve propisa kojeg je ona dio⁴⁴. Kontekst nastanka neke odredbe prava Unije može također otkrivati elemente važne za njezino tumačenje⁴⁵.

87. S doslovnog gledišta, tumačenje odredbi o kojima je riječ ne omogućuje da se konačno odgovori na središnje pitanje koje se navodi u točki 84. ovog mišljenja, odnosno primjenjuju li se konačne pristojbe nakon povlačenja prihvata obveze *ab initio* ili se primjenjuju samo na uvoze provedene nakon povlačenja iz preuzete obveze. Naime, tim se uredbama samo određuje, bez drugih pojašnjenja, da se pristojbe (automatski) primjenjuju.

88. Međutim, s doslovnog gledišta, čini se da je objedinjeno tumačenje odredbi članka 9. stavka 4. (kojim se predviđa da Komisija „uvodi” konačnu pristojbu), članka 8. stavka 1. drugog podstavka (kojim se predviđa da sve dok je preuzeta obveza na snazi, konačne pristojbe „ne primjenjuju se” na odgovarajući uvoz) i članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe (kojim se određuje da se, u slučaju povlačenja prihvaćanja preuzete obveze, pristojba „*automatski* [...] *primjenjuje*”) u potpunosti usklađeno s tumačenjem prema kojem je primjena konačne pristojbe koja je prvotno „*uvedena*” obustavljena zbog prihvata obveze („*ne primjenjuje se*”). U slučaju povlačenja prihvata zbog povrede te obveze, navedena obustava više nije opravdana u pogledu uvoza povezanih s povredom, na koje se stoga *automatski* [...] *primjenjuje* već uvedena pristojba čija je primjena bila obustavljena. Isto rasuđivanje vrijedi za odgovarajuće odredbe Osnovne antisubvencijske uredbe.

⁴⁴ Vidjeti među ostalim presudu od 2. prosinca 2021., Komisija i GMB Glasmanufaktur Brandenburg/Xinyi PV Products (Anhui) Holdings (C-884/19 P i C-888/19 P, EU:C:2021:973, t. 70. i navedena sudska praksa).

⁴⁵ Vidjeti nedavnu presudu od 2. lipnja 2022., SR (Troškovi prevođenja u građanskom postupku) (C-196/21, EU:C:2022:427, t. 33. i navedena sudska praksa).

89. Nadalje, potrebno je ukratko razmotriti nastanak tih odredbi o čemu su stranke opširno raspravljale. Kao što je već navedeno, verzije odredbi članka 8. stavaka 1. i 9. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1. i 9. Osnovne antisubvencijske uredbe koje su relevantne u ovim predmetima rezultat su reforme koja je provedena na temelju Uredbe br. 461/2004.

90. U tom kontekstu relevantna je uvodna izjava 18. Uredbe br. 461/2004 koja sadržava elemente za tumačenje koji su mjerodavni s obzirom na odredbe uvedene tom uredbom i nakon toga potvrđene u naknadnim verzijama osnovnih uredbi⁴⁶.

91. Iz te uvodne izjave proizlazi da je cilj reforme bio pojednostaviti složen postupak kojim se u slučaju povlačenja prihvata preuzete obveze predviđalo donošenje dvaju pravnih akata, jednog koji donosi Komisija (povlačenje prihvata) i jednog koji donosi Vijeće (uvođenje pristojbi).

92. Međutim, iz pomnijeg razmatranja te uvodne izjave proizlazi da je reforma stvarno dovela do bitne promjene. Dok je u prethodnom sustavu nakon povlačenja prihvata obveze Vijeće „ponovno uvelo” pristojbu, u sustavu nakon reforme pristojba već postoji i novim jedinstvenim aktom koji donosi Komisija priznaje se samo njezina primjena. Iz toga slijedi da, dok je u prethodnom sustavu bilo jasno da se pristojba, koju je trebalo uvesti i koja stoga nije postojala u trenutku povlačenja prihvata obveze, nije mogla objektivno primijeniti na uvoze provedene prije tog povlačenja prihvata (jer nije bila ni uvedena), u sustavu nakon reforme to više nije tako. U sustavu nakon reforme, pristojba već postoji i, nakon povlačenja prihvata obveze, takvim jedinstvenim aktom priznaje se samo njezina primjena.

93. Iz navedenog proizlazi da se čini da nastanak odredbi o kojima je riječ nije samo usklađen s tumačenjem tih odredbi koje se navodi u točki 88. ovog mišljenja, nego se čini da ide u prilog takvom tumačenju.

94. Nadalje, što se tiče analize konteksta čiji su dio odredbe o kojima je riječ, taj je kontekst imao ključnu ulogu u analizi koju je proveo Opći sud. Naime, Opći sud u pobijanoj je presudi svoj zaključak u pogledu toga da u osnovnim uredbama ne postoji pravna osnova koja omogućuje donošenje članka 2. sporne uredbe u biti temeljio na utvrđenju da je pitanje koje se postavlja u ovom slučaju, odnosno prema mišljenju tog suda, „uvođenje antidampinških i antisubvencijskih pristojbi koje se dugovalo zbog nepostojanja obveze koja je u međuvremenu povrijeđena ili povučena”, isključivo uređeno odredbama osnovnih uredbi koje se navode u točki 71. ovog mišljenja, odnosno člankom 8. stavkom 10. i člankom 10. stavkom 5. Osnovne antidampinške uredbe te člankom 13. stavkom 10. i člankom 16. stavkom 5. Osnovne antisubvencijske uredbe⁴⁷. Na tom je temelju Opći sud zatim u točki 138. pobijane presude odbio tumačenje odredbi o kojima je riječ navedeno u točki 88. ovog mišljenja.

95. Međutim, smatram da nije uvjerljivo rasuđivanje koje je Opći sud razvio u tom pogledu.

⁴⁶ U navedenoj uvodnoj izjavi navodi se da „[č]lanak 8. stavak 9. Osnovne antidampinške uredbe [koja je bila prethodno na snazi] među ostalim propisuje da u slučaju da jedna od stranaka povuče prihvata preuzete obveze, u skladu s člankom 9. treba uvesti konačnu pristojbu na temelju činjenica koje su utvrđene u okviru ispitnog postupka koji je doveo do nastanka obveza. Ta obveza dovodi do dvostrukog postupka koji traje određeno vrijeme i u kojemu se donosi Komisijina odluka o povlačenju prihvata obveze i Uredba Vijeća kojom se ponovno uvodi pristojba. Budući da ta odredba Vijeću ne ostavlja nikakvu diskrecijsku ovlast kad je riječ o uvođenju pristojbe ili njezinu iznosu, u slučaju povrede ili povlačenja obveze, smatra se primjerenim izmijeniti odredbe članka 8. stavaka 1., 5. i 9. kako bi se razjasnile Komisijine ovlasti i omogućilo povlačenje obveze te primjena pristojbe pomoću jednog jedinstvenog pravnog akta”. Stoga smatram da je Opći sud u točki 144. pobijane presude pogrešno odbio relevantnost te uvodne izjave.

⁴⁷ Vidjeti točke 130., 137. i 141. pobijane presude.

96. S obzirom na navedeno prije svega ističem da smatram da zaključak do kojeg je došao Opći sud nema nikakvu osnovu u uvodnim izjavama osnovnih uredbi koje se navode u točkama 133. do 136. pobijane presude. Kao prvo, kao što to pravilno ističe Komisija, te se uvodne izjave ne mogu odnositi na izmjene uvedene reformom provedenom Uredbom br. 461/2004 jer su te uvodne izjave već postojale u osnovnim uredbama prije te reforme. Međutim, dijelovi tih uvodnih izjava odnose se na odredbe navedene u točki 94. ovog mišljenja i ključni su za tumačenje u tom pogledu.

97. Što se tiče članka 8. stavka 10. Osnovne antidampinške uredbe i odgovarajućeg članka 13. stavka 10. Osnovne antisubvencijske uredbe, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 14. prvonavedene uredbe odnosno uvodne izjave 12. drugonavedene uredbe, te se uredbe primjenjuju isključivo u dvama slučajevima: u slučaju „sumnje u kršenje dogovora” ili „ako je potrebno provesti daljnju istragu s ciljem nadopune dokaza”. Te odredbe omogućuju da se u navedenim slučajevima nametnu privremene pristojbe. Suprotno onomu što je presudio Opći sud, tim odredbama ne uređuje se retroaktivna primjena antidampinških i antisubvencijskih pristojbi koje se dugovalo zbog nepostojanja obveze koja je u međuvremenu povrijeđena ili povučena⁴⁸. Riječ je samo o odredbama kojima se u dvama navedenim slučajevima dopušta nametanje privremenih mjera, moglo bi se reći, „radi predostrožnosti”. Dokaz okolnosti da se navedenim odredbama ne uređuje retroaktivna primjena pristojbi jest činjenica da se te odredbe ne nalaze u člancima uredbi koji se odnose na retroaktivnost, odnosno u članku 10. Osnovne antidampinške uredbe i članku 16. Osnovne antisubvencijske uredbe. Iz navedenog proizlazi, suprotno onomu što je smatrao Opći sud, da te odredbe ne mogu ostvariti „namjeru zakonodavca da propiše postupke koji se mogu koristiti u svrhu donošenja zaključaka o Komisijinu opozivu prihvata preuzete obveze”⁴⁹.

98. Međutim, odredbama članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe i odgovarajućeg članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe izričito se uređuje retroaktivna primjena pristojbi u slučajevima kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza. Tim se odredbama iznimno i zbog kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza dopušta da se konačne pristojbe retroaktivno primijene na uvoze provedene prije uvođenja privremenih mjera, uz ograničenje od 90 dana i pod uvjetom da se navedeni uvozi evidentiraju. Stoga se tim odredbama iznimno i zbog kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza dopušta da se konačne pristojbe primijene ne samo prije trenutka u kojem su uvedene, nego i puno prije, odnosno čak 90 dana prije primjene *privremenih mjera*. Iz toga slijedi da te odredbe ne samo da se ne protive tumačenju članka 8. stavaka 1. i 9. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1. i 9. Osnovne antisubvencijske uredbe koje se navodi u točki 88. ovog mišljenja, nego se čini da idu u prilog takvom tumačenju. Naime, tim se odredbama dopušta da se u slučajevima kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza konačne pristojbe primijene retroaktivno, na trenutak koji je znatno prethodio trenutku u kojem su te pristojbe uvedene. Sa sustavnog gledišta iz toga slijedi da navedene stavke 1. i 9. *a fortiori* treba tumačiti na način da, u slučaju kršenja preuzete obveze, treba smatrati da se konačne pristojbe primjenjuju već od trenutka u kojem su uvedene.

99. Iz prethodnih razmatranja proizlazi da tumačenje članka 8. stavka 10. i članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavka 10. i članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe iz točaka 130., 137., 138., 141. i 144. pobijane presude sadržava pogreške koje se tiču prava.

⁴⁸ Vidjeti točku 130. pobijane presude.

⁴⁹ Vidjeti točku 137. pobijane presude.

100. S obzirom na navedeno, teleološki argument je argument zbog kojeg odlučno zagovaram tumačenje članka 8. stavaka 1. i 9. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1. i 9. Osnovne antisubvencijske uredbe na način koji se navodi u točki 88. ovog mišljenja.

101. Smatram da je posljedica tumačenja tih odredbi koje je predložilo društvo Jiangsu i prihvatio Opći sud gubitak korisnog učinka sustava obveza koji se predviđa osnovnim uredbama, pri čemu se u slučaju povrede te obveze, znatno ograničavaju gospodarske posljedice za poduzetnike koji preuzimaju obvezu. U navedenom bi slučaju ti poduzetnici snosili posljedice isključivo u budućnosti, a ne za prošlo vrijeme. Takvo tumačenje znatno ograničava odvratajući učinak koji negativne posljedice zbog povrede obveze trebaju imati na poduzetnike koji preuzimaju obvezu i stoga značajno smanjuje njihovu motivaciju za poštovanje obveza. Kakav interes može imati poduzetnik od toga da poštuje obvezu ako zna da neće snositi nikakvu posljedicu za prošlo vrijeme u slučaju da povrijedi tu obvezu?

102. Stoga se ne slažem s navodima Općeg suda iz točke 151. pobijane presude u kojima je prihvatio argument društva Jiangsu⁵⁰ prema kojem povlačenje prihvata obveze samo po sebi čini dovoljno znatnu sankcija za povredu obveze. Suprotno tomu, slažem se s Komisijom kad tvrdi da su u ovom slučaju proizvođač izvoznik i uvoznik u potpunosti bili svjesni povrede i da stoga nema razloga da ih se zaštiti od nametanja pristojbi.

103. Osim toga, u sudskoj praksi već je jasno istaknuto, s jedne strane, da je temeljni cilj koji se nastoji postići odredbama osnovnih uredbi u području preuzimanja obveza osigurati uklanjanje štetnih učinaka dampa koji su nastali industriji Unije i, s druge strane, da se taj cilj uglavnom temelji na obvezi suradnje izvoznika, kao i na kontroli pravilnog ispunjenja obveze koju je izvoznik preuzeo, u okviru odnosa povjerenja na kojem se temelji Komisijin prihvrat takve obveze⁵¹.

104. Stoga smatram da s navedenom sudskom praksom nije usklađeno tumačenje odredbi osnovnih uredbi koje značajnim smanjenjem posljedica u slučaju povrede preuzete obveze značajno smanjuje i motivaciju za ispunjavanje preuzete obveze i za suradnju u okviru odnosa povjerenja s Komisijom.

105. Prema mojem mišljenju, iz svega navedenog proizlazi da odredbe članka 8. stavka 1. drugog podstavka i članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavka 1. drugog podstavka i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe treba tumačiti na način da su konačne antidampinške ili kompenzacijske pristojbe koje su uvedene u skladu s člankom 9. stavkom 4. Osnovne antidampinške uredbe odnosno u skladu s člankom 15. stavkom 1. Osnovne antisubvencijske uredbe obustavljene u odnosu na uvoze na temelju obveze zbog Komisijina prihvaćanja obveze. U slučaju da Komisija povuče prihvrat zbog povrede obveze, navedena obustava više nije opravdana u pogledu uvoza povezanih s povredom, na koje se stoga automatski primjenjuje već uvedena pristojba čija je primjena bila obustavljena. Iz toga slijedi da je učinak povlačenja prihvata obveze, do kojeg je došlo nakon povrede te obveze, taj da se konačne pristojbe koje su prvotno uvedene na uvoze na temelju povrijeđene obveze automatski primjenjuju na način da se konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe povezane s tim uvozima duguju *ab initio*.

⁵⁰ Vidjeti točku 151. pobijane presude u kojoj se upućuje na točku 125. te presude.

⁵¹ Što se tiče članka 8. Osnovne antidampinške uredbe, vidjeti presudu od 22. studenoga 2012., Usha Martin/Vijeće i Komisija (C-552/10 P, EU:C:2012:736, t. 36. u vezi s t. 24.).

106. Smatram da se navedeno tumačenje ne može osporiti argumentom koji je istaknulo društvo Jiangsu, prema kojem bi, u slučaju da se to tumačenje prihvati, naplata konačnih pristojbi *ab initio* nakon povlačenja prihvata obveze bila moguća ne samo u slučajevima u kojima je poduzetnik povrijedio obvezu, nego i u slučajevima u kojima Komisija u okviru široke diskrecijske ovlasti koja joj se priznaje sudskom praksom odluči povući prihvata obveze iz drugih razloga, primjerice u slučaju u kojem obveza više nije moguća ili čak u slučaju u kojem proizvođač izvoznik odluči povući prihvata obveze.

107. U tom pogledu ističem da, kao što to proizlazi iz sudske prakse⁵², iako Komisija ima diskrecijsku ovlast da odredi treba li povući prihvata obveze, iz te iste sudske prakse proizlazi da tu diskrecijska ovlast treba izvršavati u skladu s načelom proporcionalnosti. Navedeno znači da (negativne) posljedice izvršavanja navedene ovlasti trebaju biti proporcionalne interesu radi kojeg se ta ovlast izvršava. Kao što to proizlazi iz razmatranja navedenih u točkama 101. do 104. ovog mišljenja, u ovom slučaju naplata konačnih pristojbi *ab initio* u odnosu na uvoze na temelju povrijeđene obveze proporcionalna je zbog toga što je poduzetnik povrijedio obvezu koju je preuzeo.

108. Zaključno, iz svega prethodno navedenog proizlazi, kao prvo, da s obzirom na tumačenje koje se predlaže u točki 105. ovog mišljenja, u ovom slučaju, nakon što je povučen prihvata obveze koju je preuzelo društvo Jiangsu zbog toga što je to društvo povrijedilo tu obvezu, nije bilo retroaktivne primjene konačnih antidampinških i kompenzacijskih pristojbi. Iz toga slijedi da točke 129. do 132., 138. i 141. pobijane presude sadržavaju pogreške koje se tiču prava i da treba prihvatiti Komisijin drugi žalbeni razlog i prvi dio drugog žalbenog razloga koji je istaknulo Vijeće.

109. Kao drugo, pobijana presuda sadržava pogreške koje se tiču prava u pogledu tumačenja članka 8. stavaka 1., 9. i 10. i članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1., 9. i 10. i članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe i stoga treba prihvatiti i treći žalbeni razlog koji je istaknula Komisija.

2. Žalbeni razlozi koji se odnose na prigovor nezakonitosti

110. Komisijinim četvrtim žalbenim razlogom i drugim dijelom drugog žalbenog razloga koji je istaknulo Vijeće institucije osporavaju točke 153. do 158. pobijane presude u kojima je Opći sud prihvatio prigovor nezakonitosti koji je društvo Jiangsu istaknulo protiv članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013, pri čemu je presudio da se te odredbe ne primjenjuju na ovaj slučaj. Konkretno, u točki 157. te presude Opći sud to je prihvaćanje temeljio na dvama argumentima, pri čemu je uputio na razmatranje iz točaka 128. do 140. navedene presude.

111. Prvim argumentom Opći sud smatrao je da odredbe na koje se odnosi prigovor nezakonitosti nisu obuhvaćene slučajevima predviđenim odredbama koje se navode u točki 94. ovog mišljenja, kojima se isključivo uređuje uvođenje antidampinških i antisubvencijskih pristojbi koje se dugovalo zbog nepostojanja obveze koja je u međuvremenu povrijeđena ili povučena. Međutim, smatram da u tom pogledu iz točaka 95. do 99. ovog mišljenja proizlazi da ta analiza Općeg suda sadržava pogreške koje se tiču prava. Iz toga slijedi da se prigovor nezakonitosti ne može temeljiti na toj analizi. Iz tih razloga treba odbiti i drugi argument koji se navodi u istoj točki pobijane presude, koji se temelji na općoj strukturi osnovnih uredbi. I taj se argument temelji na analizi koju je prethodno proveo Opći sud i koja sadržava pogreške koje se tiču prava.

⁵² Vidjeti presudu od 22. studenoga 2012., Usha Martin/Vijeće i Komisija (C-552/10 P, EU:C:2012:736, t. 32.).

112. Međutim, smatram, kao što je to navela Komisija, da je ovlaštenje za donošenje odredbi na koje se odnosi prigovor nezakonitosti obuhvaćeno ovlašću da se u uredbi o uvođenju antidampinških ili kompenzacijskih pristojbi utvrde „drug[i] uvjet[i]” koji se odnose na ubiranje tih pristojbi, kao što se to predviđa člankom 14. stavkom 1. Osnovne antidampinške uredbe te člankom 24. stavkom 1. Osnovne antisubvencijske uredbe, kako se tumače u sudskoj praksi⁵³.

113. Iz svega prethodno navedenog proizlazi da Komisijin četvrti žalbeni razlog i drugi dio drugog žalbenog razloga koji je istaknulo Vijeće treba prihvatiti i, stoga, da pobijanu presudu treba ukinuti u cijelosti.

VI. Tužba u prvostupanjskom postupku

114. U skladu s člankom 61. prvim stavkom Statuta Suda Europske unije, Sud može, u slučaju ukidanja presude Općeg suda, sâm konačno odlučiti o sporu ako to stanje postupka dopušta.

115. Smatram da je to slučaj u ovoj situaciji. Naime, iz svih provedenih razmatranja i, konkretno, iz tumačenja članka 8. stavaka 1. i 9. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1. i 9. Osnovne antisubvencijske uredbe koje sam predložio u točki 105. ovog mišljenja proizlazi da, suprotno onomu što je presudio Opći sud, treba odbiti jedini tužbeni razlog koji je društvo Jiangsu istaknulo u prvostupanjskom postupku, koji se odnosi na povredu članka 8. stavaka 1., 9. i 10. i članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe te članka 13. stavaka 1., 9. i 10. i članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe i koji se temelji na prigovoru nezakonitosti koji je istaknut protiv članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013.

VII. Troškovi

116. U skladu s člankom 184. stavkom 2. Poslovnika Suda, kad je žalba osnovana i Sud sâm konačno odluči u sporu, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. stavkom 1. istog Poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. U tim okolnostima, budući da su Komisija i Vijeće zahtijevali da mu se naloži snošenje troškova, predlažem Sudu da društvu Jiangsu, kao stranci koja nije uspjela u postupku, naloži snošenje troškova koji su Komisiji i Vijeću nastali u prvom stupnju i u okviru ove žalbe.

VIII. Zaključak

117. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem Sudu da odluči na sljedeći način:

- ukida se presuda Općeg suda Europske unije od 8. srpnja 2020., Jiangsu Seraphim Solar System/Komisija (T-110/17, EU:T:2020:315);
- odbija se tužba koju je društvo Jiangsu Seraphim Solar System Co Ltd podnijelo pred Općim sudom u predmetu T-110/17;

⁵³ Što se tiče članka 14. stavka 1. Osnovne antidampinške uredbe, vidjeti presudu od 15. ožujka 2018., Deichmann (C-256/16, EU:C:2018:187, t. 57. do 60.).

- društvu Jiangsu Seraphim Solar System Co Ltd nalaže se snošenje troškova koji su Europskoj komisiji i Vijeću Europske unije nastali u prvostupanjskom i u žalbenom postupku.